

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 ianuarie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015, în privința inculpatului

Morari Ian Eduard, născut la 08 martie 1983, originar și locuitor al mun. Chișinău, str. Socoleni 17, ap. 65, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat:

1) prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 16 iunie 2006, în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la 100 ore de muncă neremunerată în folosul comunității;

2) prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 20 octombrie 2006, în baza art. 186 alin. (2) lit. c), b), 190 alin. (2) lit. c), 84 alin. (1), 85 Cod penal, la 3 ani și 1 lună închisoare;

Conform încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 august 2008, a fost liberat condiționat înainte de termen cu 10 luni și 23 zile, în baza art. 91 Cod penal.

<i>în instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare a cauzei</i> <i>05 martie 2014 – 15 ianuarie 2015</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>13 februarie – 19 martie 2015,</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	<i>04 septembrie – 02 decembrie 2015.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 ianuarie 2015, procesul penal în privința lui Morari Ian pe art. 190 alin. (1) Cod penal a fost încetat, în legătură cu împăcarea părților.

2. Instanța de fond a constatat că Morari Ian, este învinuit că la 26 noiembrie 2013, aproximativ orele 09.30, aflându-se în oficiul S.R.L.”Map Mam”, amplasat în mun. Chișinău, str. Columna 73/2, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit de la S.R.L.”Map Mam” mărfuri de uz casnic: o răzătoare pentru bucătărie la prețul de 390 lei, 11 perii pentru dinți - 275 lei, 12 cuțite mici - 180 lei, 11 funduri pentru bucătărie - 330 lei, 2 cuțite ceramice - 190 lei, 4 lanterne - 300 lei, 5 săculețe pentru lenjerie - 175 lei, 3 aparate electrice de curățat hainele - 285 lei, cauzând părții vătămate un prejudiciu considerabil în sumă de 2450 lei.

Instanța a reținut că vinovăția inculpatului a fost demonstrată prin probele administrate și a reîncadrat acțiunile lui în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane, săvârșită prin înșelăciune și abuz de încredere.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul părții vătămate și inculpatul au depus cereri de încetare a procesului penal, din motiv că inculpatul a restituit prejudiciul material și ei s-au împăcat.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În temeiul art. 82 Cod penal, pentru comiterea infracțiunii în stare de recidivă, să-i fie stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate ce ține de gestionarea bunurilor materiale pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Apelantul a indicat că la încetarea procesului penal instanța nu a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că inculpatul a fost anterior condamnat pentru comiterea infracțiunilor similare, săvârșite cu intenție, a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune după pornirea procesului penal.

Încetarea procesului penal în baza art. 109 Cod penal poate doar să încurajeze inculpatul la comiterea pe viitor a altor infracțiuni.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că, instanța de fond în mod corect a concluzionat că faptele infracționale comise de inculpat se încadrează în prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal. Or, pentru S.R.L.”Map Mam”, cu un venit anual de 600.000 lei, suma de 2450 lei nu poate fi apreciată ca daună în proporții considerabile, în acțiunile inculpatului lipsind calificativul prevăzut la lit. c) alin. (2) art. 190 Cod penal.

Astfel, probele administrate, fiind analizate și verificate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității,

veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor indică incontestabil la vinovăția inculpatului privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, ca escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane, săvârșite prin înșelăciune și abuz de încredere.

Instanța de fond corect a încetat procesul penal, potrivit art. 109 Cod penal, ținând cont că reprezentantul părții vătămate a înaintat o cerere în scris, prin care a solicitat încetarea procesului penal din motivul împăcării părților, menționând că nu are pretenții față de inculpat, că pagubele cauzate i-au fost restituite integral.

Mai mult, acesta fiind interogat în instanța de apel a confirmat că a încheiat cu inculpatul în scris, un acord de împăcare, benevol, cu consimțământul ambilor, fără careva presiuni și că nu mai are careva pretenții față de inculpat.

Totodată, condamnarea inculpatului pentru infracțiuni similare, săvârșite cu intenție nu servește drept temei pentru izolarea lui de societate, prin aplicarea unei pedepse cu închisoarea ori legea nu interzice împăcarea în cazul prezenței stării de recidivă.

Instanța de fond, la judecarea cauzei a respectat cerințele legii procesuale.

Argumentele invocate de acuzare în apel au constituit obiect de judecare în instanța de fond.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că semnul calificativ al infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, ”sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile” a fost invocat de către reprezentantul părții vătămate pe tot parcursul urmăririi penale.

Reprezentantul părții vătămate, în cadrul urmăririi penale a menținut că paguba materială este una considerabilă, fiind audiat în instanța de judecată a declarat că paguba pricinuită nu este considerabilă, aceasta fiind adusă companiei pe care o gestionează, ulterior prezentând o cerere de încetare a procesului penal în care a invocat că paguba materială nu este considerabilă.

Potrivit prevederilor art. 126 alin. (2) Cod penal la calificarea sustragerii, săvârșite cu cauzarea de daune în proporții considerabile, este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei pricinuite se stabilește luându-se în considerație valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute de ea, alte circumstanțe care influențează esențial starea materială a victimei. Printre alte circumstanțe care influențează esențial starea materială a victimei pot fi enumerate: venitul global al membrilor familiei ei apti de muncă, angajarea sau neangajarea victimei la o muncă permanentă sau provizorie.

Hotărârea instanței de apel este pripită și neîntemeiată în partea menținerii recalificării acțiunilor inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu referire la motivele recursului, în care nici nu se conține o argumentare în raport cu circumstanțele cauzei privind starea materială și veniturile părții vătămate, în temeiul căror instanțele au recalificat acțiunile inculpatului (*pct. 3. și 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestuia în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile reprezentantului părții vătămate că pentru el personal o asemenea daună ar fi considerabilă însă pentru S.R.L. "Map Mam" nu este una considerabilă (*f.d. 125*), raportul financiar al S.R.L. "Map Mam", conform cărui venitul anual al părții vătămate constituie 600.000 lei (*f.d. 107*), toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, ținând cont de prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal, potrivit cărui caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, instanța de apel pronunțându-se argumentat și întemeiat asupra tuturor motivelor invocate în apel (*pct. 3., 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Pe lângă aceasta, recursul dat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, care nici nu conțin referire la concrete erori de drept și clar definite, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei și probele administrate.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel este lipsită de orice suport legal.

Este de menționat că o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Mai mult, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

Totodată, se observă că argumentele privind circumstanțele ce țin de calificarea acțiunilor inculpatului în raport cu elementul constitutiv „*cu cauzarea de daune în proporții considerabile*”, nu au fost invocate de acuzator și în apel (pct. 3., 5. din decizie).

Prin urmare, recursul ordinar în acest sens nu are niciun suport legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva sentinței Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 ianuarie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 martie 2015, în privința inculpatului Morari Ian Eduard, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 decembrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco